

„Toporland”

UTN är en grupp människor som under flera år har sysslat med allt som har att göra med dockteater. De förenar och samarbetar med professionella skapare (skådespelare, regissörer, scenografer, musiker och konstnärer) som har medverkat i någonting som heter „off theatre”. I sin repertoar har de både monodramer („Powtórka z Wesela” *Repris från Bröllopet*), en grotesk („Dramat Niemożliwy” *Ett omöjligt drama*), iscensättningar av världskända verk (av Lorca och Kafka) och experiment skådespel som förenar klassicism med en modern form av teater. („Toporland”, „Powtórka z Wesela”).

UTNs senaste fascinerande uppdrag är ett samarbete med skulptörer som bygger på att väcka deras verk till liv med hjälp av ord („Berättelser

samlade från en helig historia – filosofiska föreläsningar enligt „Klucz niebieski” (*Himlens nyckel*) av prof. Leszek Kolakowski, illustrerade med skulpturanimation och dramatiska prosa anpassningar av unga författare („Bombel” enligt Mirosław Nahacza) samt konst- och musikvisioner som förenar papprets skörhet, skugg- och ljus- samt ljudspel („SCHRON eller rondo á la Kafka”).

„Toporland – svit utan ord för Wellpapp och Kontrabas” inspirerade av Roland Topor och Johann Sebastian Bach samt enligt manus och iscensättning av Wojciech Olejnik till musik som spelas av kompositören – Bogdan Szczepanski.

På den årliga rankinglistan av tidskriften „Teatr” utnämndes den som en av de bästa premiärerna i Polen under 1999 („Teatr” nr

10,11,12/99) och ett av de bästa spektaklen bland alternativteater under millenniumåret („Teatr” nr 12/00).

Spektaklet har fått talrika priser, däribland Gyllene Orfeus på Internationella Gatu- och Friluftsteaterfestivalen MALTA 1999 i Poznań samt priset av Teatr Młodych i Łódź 1999.

Den hålls i konventionen av musikkonsert och happening och är inspirerad i sitt

konstskapande av Roland Topor samt Jan Sebastian Bach, när det gäller musiken.

Man säger inte något ord under spektaklet – en gigantisk rulle av svart wellpapp hålls ständigt i rörelse av två skådespelare.

Situationer åskådliggör världen i avslöjande metamorfoser. Bakom huset med sprucken puts ser vi en orgie. En vandrare i hatt och med en väska rör sig tillsammans med åskådare och vill komma in i huset. Sakta sjunker han i wellpappslandskapet men priset är hans liv, för omöjligheten att „rymmas” i verkligheten ... Wellpappsrullen rullar in och vandrarens gestalt som liksom fäster ihop spektaklet – stannar hos publiken – hans gestalt utskuren med sågen från wellpappsbakgrunden kommer att „vandra” vidare.“...

Unia Teatr Niemożliwy

UTN to grupa ludzi od wielu lat zajmująca się tym, co wiąże się z teatrem lalek. Zrzesza i współpracuje z profesjonalnymi twórcami (aktorami, reżyserami, scenografami, muzykami i plastykami) od wielu lat współtworzącymi nurt nazywany „teatrem offowym”. W repertuarze ma zarówno monodramy („Powtórka z Wesela”), groteski („Dramat Niemożliwy”), adaptacje sceniczne znanych dzieł światowych („Szopka don Cristobala” wg Lorki, „Schron” wg Franza Kafki), jak i spektakle sytuujące się w nurcie eksperymentu łączącego klasycyzm z nowatorską formą („Toporland”, „Powtórka z Wesela”).

Ostatnią fascynacją UTN jest współpraca z rzeźbiarzami i ożywianie ich prac na scenie w kontekście słowa („Opowieści budujące z historii świętej zebrane – quasi-wykłady filozoficzne wg „Klucza niebieskiego” prof. Leszka Kołakowskiego, ilustrowane animacją rzeźb), dramatyczne adaptacje prozy młodych twórców („Bombel” wg Mirosława Nahacza) oraz wizje plastyczno-muzyczne łączące kruchość papieru, grę cieniem, światłem i dźwiękiem („SCHRON, czyli rondo alla Kafka”).

„Toporland” – suita bez słów na Tekturę i Kontrabas inspirowana twórczością Rolanda Topora i Johanna Sebastiana Bacha wg scenariusza i inscenizacji Wojciecha Olejnika do kompozycji muzycznej granej przez jej kompozytora – Bogdana Szczepańskiego.

W rocznym rankingu miesięcznika „Teatr” wymieniony jako: jedna z najlepszych premier teatralnych w Polsce roku 1999 („Teatr” nr 10,11,12/99) oraz jeden z najlepszych spektakli teatru alternatywnego roku 2000 („Teatr” nr 12/00).

Spektakl zdobył liczne nagrody m. in. ZŁOTY ORFEUSZ Międzynarodowy Festiwal Teatrów Ulicznych i Plenerowych MALTA 1999 Poznań oraz NAGRODA Łódzkie Spotkania Teatralne 1999.

Jest utrzymany w konwencji koncertu muzycznego i happeningu, inspirowany twórczością plastyczną Rolanda Topora, zaś muzyczną – Jana Sebastiana Bacha. W spektaklu nie pada ani jedno słowo – dominuje groteskowa, wręcz surrealistyczna – gigantyczna szpula falistej, czarnej tektury wprowadzana w ciągły ruch przez dwóch aktorów.

Sytuacje ukazują świat w obnażającej metamorfozie. Za domem z pękniętym tynkiem zobaczymy orgię, zza chmur wychynie ironiczna puenta, liryzm przełamie się z sarkazmem... Postać wędrowcy w kapeluszu, z walizką, przemieszcza się wraz z widzami – zapragne wejść do domu, powoli będzie się wtapiała w tekturowy krajobraz, choć za niemożność „zmieszczenia się” w rzeczywistości zapłaci „głową” ... Tekturowy rulon zwija się, a postać wędrowca, stanowiąca klamrę spektaklu – zostaje z widzami – jego sylwetka wykrojona piłką z tekturowego tła dalej będzie „wędrować” ...